

Laurentius Petri Sällskapet.

L P S

Ledaredagar i Söderköping.

Laurentius Petri Sällskapet, som under sitt första verksamhetsår redan hunnit med ett glädjande upplysningsarbete bl. a. genom kyrkodagar i olika stift kring Tidegården, ordnade de tre första dagarna efter den heliga Påsken, nämligen den 7—9 april, ledardagar i Söderköping. Ett 20-tal vänner av tidebönen, huvudsakligen präster men ock några kantorer, hade hörsammat kallelsen. En ungersk och en anglikansk präst voro ledardagarnas gäster. Särskilt glädde det deltagarna, att *båda* den svenska tidegårdsförnyelsens fäder, kyrkoherdarna Adell och Peters voro med. De gävo genom sitt gedigna kunnande och sin varma kärlek till arbetet, av vilket de i år med hoppfyllda hjärtan fira 20-årsjubileum, en tyngd som ingav respekt men även en envis tro på det framtida arbetets seger — alla motgångar till trots.

Ty tidebönen är, som komminister Bo Giertz yttrade vid samtalet kring ämnet: »I vilken riktning önska vi Tidegårdens utveckling?» ingen »rörelse» bland andra rörelser i tiden utan hela den kämpande Kyrkans tillbedjan inför Guds tron. Arbetet med att efter 300 år åter föra Tidegården in i Svenska Kyrkan är inget sekteriskt särintresse, utan gäller alla. Tidegården är liv. Men då skall den också bedjas dagligen, bryta sig in hos den enskilde och skapa ett disciplinerat böneliv. Naturligtvis fyller den ej en människas *hela* böneliv. Självvrannsakan behöver egna ord och meditationen framför den uppslagna Bibeln kan slås ihjäl av ett rutinerat tidebönsliv. Om icke tron och gudsgemenskapen hållas levande i Tidegården, blir denna förfelad.

Det bästa sättet att utbreda den lästa Tidegården är det själavårdande, men en viktig missionsfaktor även för den sjungna Tide-

gården äro också de tidebönsutövande hemmen. Den kristna umgängesformen vid konvent, stilla dagar, ungdomskurser och läger är Tidegården. Från ett dylikt förberedelsearbete träder den naturligt in i Kyrka och församlingsliv, där den ursprungligen hör hemma.

Komminister Giertz framhöll till sist som sitt önskemål ett utvidgat breviarium samt bedjare, som göra privat bruk av Tidegården.

Komminister Olov Hartman sade i sitt inlägg, att Tidegården skadas, om den lancerats som en programpunkt. Intet ordande får ske om s. k. högkyrklighet i samband med tidebönen. Det gäller att i stället, när man börjar med den, enkelt räkka folk t. ex. Tidebön för ungdom med orden: »Nu läser vi det här växelvis». Talaren betonade starkt, att tidebönen ej är de trängre, lite exklusivare, kretsarnas privilegium utan tillhör församlingslivet i dess mest skiftande arbetsformer samt föreslog som grundläggande kunskap inlärande av Gloria och enklare antifonier till att sjungas in.

Om husandakten skall kunna återuppstå ur sin grav, måste den ha bönetider. Den behöver Tidegården för att kunna leva. Det är givetvis oerhört viktigt att barnen bli uppfostrade till att bruka tidebönerna. För dem borde finnas en särskild bönbok med röda pärmar och färglagda illustrationer. I detta breviarium böra rörelseanvisningarna: korstecken, bugningar och knäfall vara utsatta. Söndagsskolan finge genom en sådan bok hjälp till lösandet av sitt problem med förkortade »högmässor». För barnens fostran till dopmedvetande skulle officium för ihågkommande av dopdagen finnas. Hartman hade i sin prästerliga gärning erfarit, att Tidegården har en stor uppgift att fylla i uppväckelsen och önskade, att ett särskilt officium måtte bli utarbetat till användning för »I uppväckelsen» eller »I särskilda omständigheter».

Inför utgivandet av en ny upplaga av Svensk Tidegård var det genomgående önskemålet fullständigt tryckta officier utan sidohänvisningar. Kyrkoherde Knut Peters, vilken inledde detta mycket lärrika och djuplodande samtal, yppade som sin dröm ett fullständigt svenskt breviarium, upptagande även Psaltarens tyngre psalmer, ett bättre ordnande av bibeltexterna, vilka skulle helt tryckas av i breviariet, samt en rikare hymnsamling med flera växlingar efter årstiderna än vad som nu är fallet. Vidare önskade kyrkoherde Peters ett officium för varje svensk helgondag och för de olika apostla- och martyrdagarna. Därmed menas icke återupprättande av dessa dagar till allmänna helgdagar utan till hjälp vid lokala firningar av kyrkans eller ortens helgon.

Tidegården, som naturligtvis icke får bli paradnummer i kyrkan, emedan den till sitt väsen tillhör den intimare gemenskapen, skänker inte bara det inre livet disciplin och ordning. Den är även en god fostrare till liturgisk kultur.

Att låta Tidegården giva ordning åt den enskildes dagliga liv skänker en välsignad omvärdering av vår levnads uppgift och mål

och länkar oss in i den bedjande Kyrkan över hela jorden. Dessa påskdagar upplevdes denna bönegemenskap i bröders och systrars krets lika jublande som våren vilken bröt fram ute i naturen. I den sköna och på konstskatter rika kyrkan, helgad åt S:t Laurentius, bådo vi dagens »tider» från morgon till kväll. Laudes och sext lästes. Påskvesper och -completorium sjöngos däremot. Vid completorierna predikade kyrkoadjunkterna G. A. Danell, Vargön, och Sven Ake Rosenberg, Osby.

I det vackra församlingshemmet tillbragtes en stor del av dagarna under flitig övning av den gregorianska sången med kyrkoherde Adell som ledare. Där höllo komministrarna Giertz och Hartman den första dagen offentliga föredrag över ämnet »Att bedja Guds ord». I korthet må följande punkter refereras ur dessa mäktiga predikningar om böneförbindelsen i Jesu Kristi namn mellan oss fattiga syndiga människor och himlarnas Majestät, som är vår Fader. I. Tidebönerna äro Guds ord, hämtade från Bibeln, huvudsakligen från Psaltaren, som även var Jesu egen bönbok. Herren Jesus bad alltså *föreskrivna* böner. Han lärde också lärjungarna bedja med de heliga skrifternas ord, vilka genom sitt ständiga upprepande bliva lika en hammare, som slår heliga märken på våra stenhjärtan. II. Men att bedja Guds ord fordrar vår egen nöd, själens fattigdom. III. Tidebönerna trotsa alla gränser och ena Kristi Kyrka på jorden.

Efter sista vespern kunde vi ej få komma in i S:t Laurentiuskyrkan, ty vårfloden vällde med kraft över bräddarna på ån, som flyter genom den gamla staden, tills vatten sipprade in över kyrkgolvet. När vi på morgonen före avresan firade H. H. N. V., uppläts åt oss Drothems lilla kyrka, vilken i sitt guldkimrande altarskåp har Nådastolen som centralbild. Kyrkoherde Adell höll skriftetalet och celebrerade Mässan.

I dessa påskdagar hade vi med varandra kommit inför Kristus-Konungens ansikte med fröjderop i de heliga »tiderna». Nu steg Han själv ned till oss, trädde i brödets och vinets gestalt in i oss med sin nåds fullhet, att vi med bävande hjärtan anade jublet kring Lammets tron i himmelen, den triumferande Kyrkans tidegärdssång, som utan uppehåll brusar likt dånet av stora vatten.

Men berättelsen om ledardagarna i Söderköping vore alls icke fullständig, om den ej finge förtälja om kyrkoherde Adells och hans makas varmhjärtade gästfrihet. Efter completorierna eller närhelst en ledig stund gavs, stod deras hem öppet för oss. Tack-samt tänka vi därpå, när vi minnas den sällsynta gemenskapen med varandra inbördes, som så starkt präglade dessa rika dagar kring Tidegården.

Linköping i april 1942.

Märta Pålson